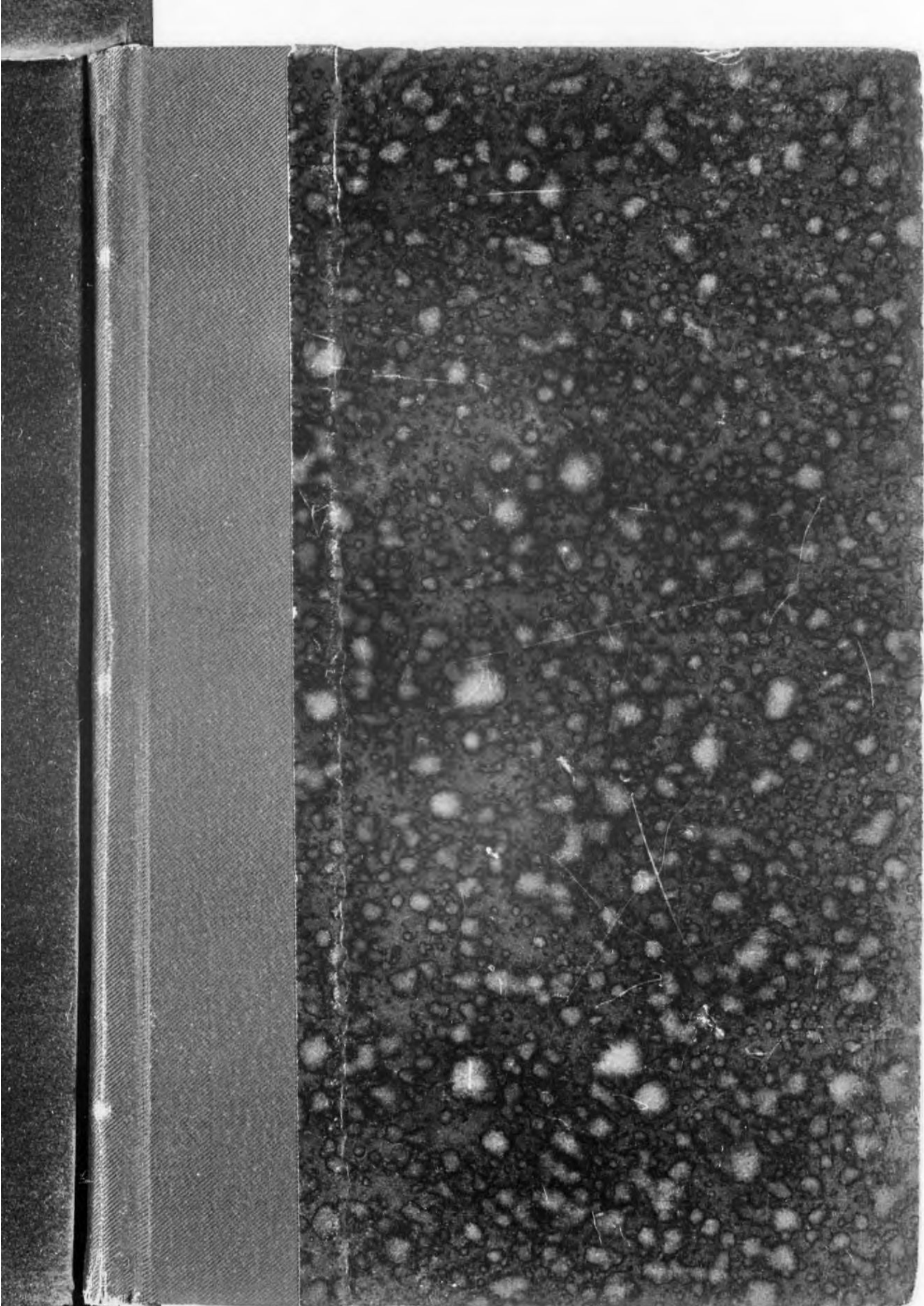

UBL: BKNOOG 356: 1

Boekenwogen

356.

Blijspelen.

Inhoud

1. De listige vryster, of de verschalkte voogd; Blijspel
(door Nil volentibus ardeum
naar Molière's Ecole des Maris)
Amsteld. 1730
2. De knorrepot, of de gestoorde
Doctor. Blijspel (door J. D. P.)
Amsteld. 1753. [Eente druk 1695]
3. De bedrogen officier; Blijspel
door H. van Elvervelt (naar het
Deensch van Holberg).
Amsteld. 1761.
4. De wedergevondene dochter, en
edelmoedige minnaar; Blijspel.
(door De gustibus non est disputan-
dum naar het Fransch: Le caffè ou
l'Écossaise)
Amsteld. 1761.

5. Het valsche vooroordeel of de Triompherende vrouw; Blijspel. (don Rien n'est parfait, naar het Fransch le Peujé à la mode, van Nivelle de la Chaussée)
Amsteld. 1762.

6. De vriend en vijand. Blijspel.
(uit het Hoogduitsch vertaald)
Amsterd. 1777.

7. De twee jaagers en het melkmeisje.
Kluchtspel. (naar het Fransch door
J. F. Lijnslager.
Amsteld. 1794. [Eerste druk 1783])

8. De nachtmerrie. Zangspel.
(Vrij naar het Hoogd. door C. Vreedenberg)
Amsterd. 1828 (2^d dr.)

10356

DE
LISTIGE VRYSTER,

óf de

VERSCHALKTE VOOGD;

B L Y S P É L.

In Vaerzen aan byzondere maat, nóch rym, gebonden.

NIL VOLÉNTIBUS ARDUUM

T' A M S T E L D A M,

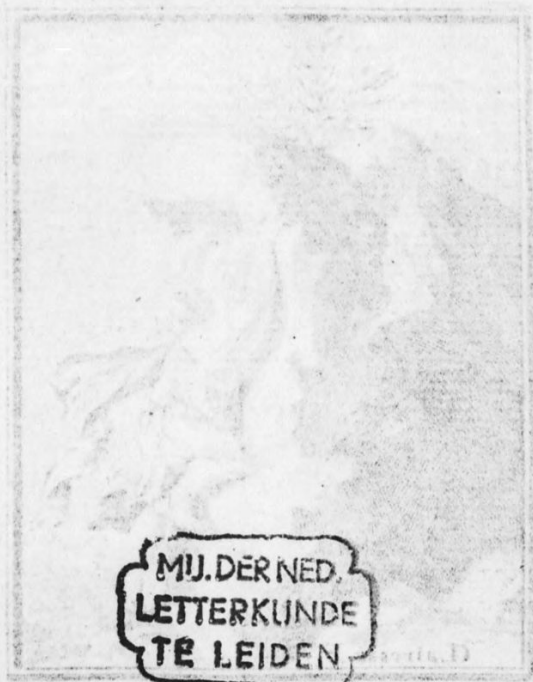
Gedrukt voor het KUNSTGENOOTSCHAP;
én te bekomen by DAVID RUARUS,
Met Privilegie. 1730.

DE
LISTIGE VRYSTER

VERSCHALKTE VOOGD

A L L E E

Van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen

MIJ. DER NED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

M. A. J. L. D. A. M.

Van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen

Van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen

Van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen

COPYE van de PRIVILEGIE.

DE Staaten van Holland ende Westvriesland, *Doen te weeten,*
Alzo ons vertoont is by die van het *Kunstgenootschap* NIL
VOLENTIBUS ARDUUM, t'Amsterdam, hoe dat zy Sup-
plianten op het voorbeeld van Italiaansche, Engelsche, en Fransche
Academien, voor veele Jaaren niet zonder zorg, moeite en onge-
meene kosten, hun *Kunstgenootschap* hadden opgereg't, tot opbouw-
ing ende voortsetting van de Nederlandsche Taal- en Digtkunst, en dat
ten zelve einde de Supplianten ende hunne *Kunstgenootschap*, Ook
by continuatie van hun voorig Privilegie en Oetroy, op den 14.
Maart, 1707. door ons op nieuw was begunstigt, om gedurende den
tyd van nog vyftien Jaren alleen, en met uytfluiting van allen an-
deren, te mogen drukken, herdrukken, uytgeeven en verkoopen,
in zodanigen Formaat en Taale als het de Supplianten geraden zou-
de mogen vinden, alle de Werken van het voorgenoemde *Kunstge-
genootschap*, als toen reeds gedrukt, en in gevolg van tyd verder te
maaken, te drukken, te herdrukken, uyt te geeven ofte te Verko-
pen, onder het voorz. Opschrift van, NIL VOLENTIBUS AR-
DUUM, met verbod van alle contraventie, onder wat pretext zulks
ook zoude mogen zyn; en dat op zodanige poene of straffe, als
breeder by het zelve Oetroy by Copie authentique aan ons geexhi-
beert stont uytgedrukt. Ende dewyle het zelve Oetroy op den 14.
Maart, dezès Jaars 1722. stont te expireeren, en dat zy Supplian-
ten, ofte wel die geene, die hunnent weege, het drukken en her-
drukken van hunne Werken, hadden bekostigt gehad, nog met de
zelve grootelyks waaren en bleeven beswaart, en sonderling door
de onderkruiping van die gene die niet tegenstaande, en in ver-
achting van ons voorz. Oetroy hadden durven bestaan, de voorz.
Werken meede na te Drukken en te Verkoopen, hoewel zeer ge-
brekkelyk, en tot oneere van hun *Kunstgenootschap*, en tot verachte-
ring van de Nederlandsche Taal- en Dichtkunst; behalven dat 'er
ook verscheide Stukjes en Werken thans op nieuws stonden uyt te ko-
men, ende de voorige met Titul, Kunst-platen, Muziek en ander-
zints voorzien en verbeter't, op Nieuw stonden uyt te koomen, zo
vinden zy Supplianten, bedugt zynde, dat zy door baatzugtige
mensen tot merkelyke schade van de Geintresseerdens, al verder
stonden Getraverseert en onderkroopen te werden, met en door het
Nadrukken, ende anderzins; zig genootzaakt tot voorkoming van
dien haar te keeren tot Ons, verloekende dat het Onze goede ge-
liefte mogte zyn, het voorz. Privilegie ende Oetroy voor nog vyf-
rien jaaren naar desselfs expiratie, zullende wezen den 24. Maart,
dezès loopenden Jaars, weder te verlengen en te continueeren, op
poene en straffe tegens de contraventeurs, daar by te statuereen;
ZOO IS 'T, dat wy de saake ende 't voorz. Verzoek over gemerkt
hebbende, ende geneegen wezende ter beede van de Supplianten,
uyt onze regte werenschap, Souveraine Magt ende Authoriteyt, de
zelve Supplianten Geconsenteert, Geaccordeert, en Geotroyeert
hebben, Consenteeren, Accordeeren en Oetroyeeren haar by dee-
zen, dat zy gedurende den tyd van vyftien eerst achtereenvolgen-
de

de Jaren, zullende ingaan met den 24. Maart dezès loopenden Ja. alle de voorz. Werken, by continuatie binnen den voorz. onze Landen, alleen zullen mogen Drukken, doen Drukken, Uytgeeven en Verkoopen, verbiedende daar omme allen ende eenen ieged. alle de voorz. Werken in 't geheel ofte ten deel te Drukken, na te Drukken, te doen Naardrukken, te Verhandelen, ofte Verkoopen, ofte elders Naargedrukt, binnen den zélven Onze Landen te brengen, uyt te Geeven ofte te Verhandelen en Verkoopen, op Verbeurte van alle de Naargedrukte, Ingebragte, Verhandelde, ofte Verkogte Exemplareen, ende een Boete van drie Duizend Guldens daarenboven te verbeuren; te appliceeren een derde part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derde part voor den Armen der plaatze daar het Casus voorvallen zal, ende het refterende derdepart voor de Supplianten, ende dit 'elkens zoo meenigmaal, als dezelve zullen werden agterhaalt, alles in dien verstande, dat Wy de Supplianten met dezen onzen O'troye alleen willende Gratificeeren, tot verhoedinge van hunne Schade door het Nadrukken van de voorz. Werken, daar door in geenigen deele verstaan, den innehouden van dien te Autoriseeren ofte te Advouëren, ende veel min dezelve onder onze protectie, ende bescherminge, eenig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geeven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbeoorlyks zoude influëren, alle her zelve tot haren Lasten zullen gehouden weezen te Verantwoorden, tot dien eynde wel Expresselyk begeerende, dat by aldien zy dezen Onzen O'troye voor dezelye Werken zullen willen stellen, daar van geene geëbbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken, nemaar gehouden wezen, het zelve O'troy in 't geheel, en zonder eenige Omiffie daar voor te drukken, of te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn, een Exemplaar van de voorz. werken, Gebonden en Welgeconditioneert te brengen in de Bibliothek van onze Universiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlykte doen blyken, alles op poene van het effect van dezen te verlieszen, Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Consente, ende O'troye mogen genieten, als naar behooren, Lasten wy allen ende eenen ygelyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhouden van dezen doen, Laten, ende gedogen, Rustelyk, Vredelyk, ende Volkomentlyk genieten ende gebruyken. Cesferende alle belet ter Contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegele hier aan doen hangen op den zeventwintigste January, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zevenhondert entweentwintig.

W. v. Waffenaar.

Ter Ordonnantie van de Staaten,

SIMON van BEAUMONT.

VOOR-

V O O R R E D E.

DE stof van dit Blyspél is getrókken uit *l'Ecole des Maris*, óf, *Schoole der Mannen*, van den Heer Moliere. Het had deezen naam mogen behouden ten aanzien van mënſchen, die zich meer aan den ſchyn dan aan 't weezentlyke vergaapen. Dóch ik heb groote réden gehad, om, niet alleen den naam, maar ook de ſchikkinge van dit wérk te veranderen, én aldus de waarſchynlykheit te betrachten die ons verplicht geene zaaken buitens huis te vertoonen, die binnen 's huis voorvallen; en met één de karakters der personaadjen waar te neemen; én andere omſtandigheden die hier voorkoomen, naar den trant van onze tyden én zeden te ſchikken: een hoofdpunt dat van veelen verzuimt wordt, die ter naauwer noodt, fléchts eene vertaalinge, naar den ruuwen letterlyken zin, aan den dag brengende, zig luttel hier méde bekommeren, zynde ook veeltyds niet magtig dit in acht te neemen. De Fransche Dichter heeft zich in dit Blyspél bediend van de *Adelphi*, óf *Gebroeders*, van Terentius, gelyk deeze de stóffe voor zyn Tooneelstuk ook genomen heeft uit den Griekſchen Poët Menander.

Gelyk nu Moliere, den ganschen draad van dit Blyspél heeft gepast op de Fransche zeden van zynen tyd, hebben wy het onze, gelyk het de wélvoegelykheid vereiſcht, geſchikt naar onzen tyd, om alle wanschikelykheit wég te neemen. Dit Spél, waar in geene zédeleſſen ontbreken, wordt voor één der béſte ſtukken van Moliere gerekend, én geſteld névens zyn *Mixantropé*, *l'Impoſteur* óf *Tartuffe*, én *Les Femmes Scavantes*, die hunnen Dichter groote eere én voordeel hebben toegebracht.

V E R-

VERTOONERS.

STEILOOR, Oudste, }
 GOEDAARD, Jongste, } Gebroeders; }
 } Voogden van } Ruffina, }
 } } en }
 } } Willegond.

WILLEGOND, Zuster van Ruffina.

KATRYN, Meid }
 RUFFINA, Zuster } van Willegond.

LEKKER, Knécht van Heerman.

HEERMAN, Vryer van Ruffina.

SLIK-OP, Notaris.

Zwygende.

Twé Notaris, Klérken.

Het Tooneel verbeeld in het Eerste Bedryf, een kamer in het huis van Steiloor. In het Twéde, de huizen én de buurt van Steiloor, Heerman, én Slik-op. En in het Dérde én laatste Bedryf, een bovenkamer in Heermans huis.

De Geschiedenis van het Blyspél begint 's namiddags, én eindigt voor middernacht.

DE

DE
 LISTIGE VRYSTER,

óf de

VERSCHALKTE VOOGD.

B L Y S P É L.

E E R S T E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

In een kamer van Steiloor's huis.

STEILOOR, GOEDAARD, beide zittende.

STEILOOR, opstaande.

Hoor Broer al dat gelél, dat talmen aan myne ooren,
 Is lang genoeg, ik wil zo leeven, als ik wil;

Leef jy naar jouw zin, én zwyg stil:

Want zie, ik wil, nóch zel die taal niet langer hooren,
 Kyk Broer, al benje een jaar óf tien naa my gebooren,

Zo benje, vatje 't wel, naar alle schyn

Vry oud genoeg om wys te zyn.

Ergo, daarom, zel ik jou in twé woorden zeggen,

Hoe dat de zaaken by my leggen:

Ik heb jouw raad nóch jouw vermaaning niet van doen.

Ik volg myn eigen raad, én leef op myn fatsoen.

Je meugt jouw raad aan andre geeven;

Ik vind my wonder wel by myn manier van leeven.

GOEDAARD.

Maar élk belacht u, Freer.

STEILOOR.

Dat is my onbekénd;

A

Of

2 DE LISTIGE VRYSTER,

Of die het doen, dat zyn maar gekken als jy bent.

GOEDAARD.

'k Bedank u Freer, én, 'k moet bekennen
Gy spreek beleefd.

STEILOOR.

Als 't is; maar zég eens wat my scheelt?
Of moet ik my naar jouw bedillers zéden wennen!

GOEDAARD.

Uw straffen aart die fraaije lién verveelt,
Uw ommegang vol vieze grillen,
Uw staadig knorren, én uw eindeloos bedillen,
Ja zelfs uw kleed, én vreemd fatsoen van dragt
Maakt u heel woest, én by elk een verächt.

STEILOOR.

Ik zég je hebt gelyk, jouw réden zyn vol kracht!

Ik moest, vólge ik de zottighéden
Der waereld, my als jy, dus naar de mode kleeden,
Niet waar? je wout wel, naar dat ik jouw reén bezef,
Dat ik een kante das droeg, én geen linnen béf:
Een hoedje, gebórduurd, nét op drie haertjes,
Dat lósjes op een groote blonde pruik,
Een aape troonitje doet zien ter sluik:
In plaats van knévets, kattebaertjes.
Een béf van Point, die, tót der ménfchen spót,
Schynt door gevreeten van de mót.
Een kamezool, própvol van gouwe én zilver bloemen.
Een rók met plooijen, die men wel een jak mag noemen;
En mouwen, die de mouwen van een simaus
Beschaainen, als ze eens in de saus
Gedoopt, een half pont vét verslinden.
Al dit komt ons van dat verduivelt fransch fatsoen.
Een broek die als menze aan zal doen,
Door naauwte scheurt, én in de plaats van binden
Wordt op de knie geróld, én élken schoen
Of veel te kort, óf eens zo lang, als 't hoeft te weezen.

Volgde

BLYSPÉL.

3

Vólge ik al die vervloekte hovaardy,

Dan was ik van uitlachchen vry,
Niet waar, Broër? is 't niet zo?

GOEDAARD.

Voor my,

ik kleed my naar 't gebruik, én 'k zou voor opspreek
vreezen,

Zo ik de ról van een Pedant

Wou speelen tót myn schaade, én schand:
Want zie, my dunkt men moet zich altoos myén
Van eigenzinnigheid; myn' meening is daar om
Juist niet van straks zo lós de nieuwe pronkeryén
En malle modens na te vólgen, neen, ik kom

Zo vér niet, dat ik alle weeken

Myn kleed verwérp én my staag in een nieuw zou steeken,

Of nydig zyn zo ik op straat

Zie dat het kleed een ander mooijer staat;

Neen; maar men moet zich naar gewoonte én réden
voegen,

Om and'ren, én ons zélv' te vergenoegen.

Geloof my, Broër, het doet fléchts kwaad
Aan hem, die koppig, steeds een vreemde wég in slaat.

STEILOOR.

Dus praaten al die wulpsche én jonge gekken,

Die al hun buitenspoorigheén

In kleeding, ommegang, én zo voort, in 't gemeen,
Alleenlyk met: *Het is de Mode thans*, bedekken.

GOEDAARD.

Monfreer, 'k geloof dat gy myn vrolyke aard benydt;
Dewyl gy stadig op myn' kleeding schrollend zyt,
En met verachting steeds myn jonkheid my verwytt?
Als of, myn jeugd gedoemd om alle lust te derven,
Ik moest door spyt verkniest, al gaande én staande sterven,
Verwaarlooft, slordig, en zo moei'lyk als een draak,
My zelv' ontrooven een georelofd vermaak.

A 2

Maar

4 DE LISTIGE VRYSTER,

Maar gy, met uw verlóf, die tégen het betaamen,
Een hooge spitse hoed, gelyk een huich'laar draagt,
Gy zélf behoorde u wat te schaamen
Dat gy op al myn doen staag schimpt dus ongevraagd
Gy die hartnekkig tégens réden,
Bespottende alle burgerlyke zéden,
Gekleed gaat als....

STEILOOR.

Of jy 't veracht,
Ik wil my houwen by de dragt
Zo als myn Grootvaár, ja myn Grootvaárs Vaár hem
kledden.

Ja spyt de waereld, draag ik zulk een hooge hoed,
Uit enk'le nédrigheid van een sinfeer gemoed:
Want aan 't vergank'lyk is my 't minste niet gelégen.

Een wambus dat my sluit om 't lyf,
Is voor de warmte van de maag een groot geryf;
Een ruime broek heeft zyn gemak, én voor de régen
Kan ik 't wel stellen met een mantel zonder dégen.

Ook hou ik veel van schoenen die niet styf
De voeten knellen, óf door pynlykheid doen klaagen.

Kortom, de nédrigheid is myn behaagen;
En hy die zulks niet gaerne ziet,
Die slui' zyne oogen, 't raakt hem niet.

T W E D E T O O N E E L.

WILLEGOND, STEILOOR, KATRYN,
RUFFINA, GOEDAARD.

I WILLEGOND *tégens Ruffina.*
Ik neem dien last op my, ik zal 't uw Voogd wel vraagen.

STEILOOR *tégens Goedaard.*
Maar zacht!

KATRYN *tégens Ruffina.*
Wel hoe! meug jy geen menschen zien?

STEIL-

B L Y S P É L.

5

STEILOOR *tégens Goedaard.*
Kom dit wat heen!

RUFFINA.

O, neen.

WILLEGOND.

Gy hebt wél fléchte dagen,

Maseur.

KATRYN.

Wel Jufvrouw! 't is ien ongemien
Geluk veur jou, dat jy by Goedaard, niet by deezen
Bedilal zyt geraakt!

RUFFINA.

't Is wonder dat hy my

Van daag niet opsluit, naar gewoonte.

KATRYN.

Sluiten? hy

Jou sluiten? wel hy mogt....

STEILOOR *tégens Ruffina.*

Waar heen? wat zel dit weezen?

Waar ga jy?

KATRYN.

Wel dat weet zy niet.

WILLEGOND.

Ik vroeg myn Zuster óf zy héden
Zich met me, in dit mooi weér, wat wou vertreeden,
En zy....

STEILOOR.

Staat onder myn gebied.

Ga jy vry daar 't je lust, ik zel 't je niet beletten,
Maar jy, zo 't jou beliest, blyf t' huis.

GOEDAARD.

Ei laat haar gaan

Daar 't haar gevalt, Freer; Wil u daar niet tégen zetten.

STEILOOR.

Ik ben jouw dienaar, Broër.

A 3

GOED-

6 DE LISTIGE VRYSTER,

GOEDAARD.

Kunt gy dan niet verstaan
Dat me aan de jonkheid....

STEILOOR.

Die is zót, én onérvaaren,
En ként de waereld niet.

GOEDAARD.

Is'zy by Willegond
Dan kwalyk?

STEILOOR.

Dat zel ik wel zwygen; maar om rond
Te gaan, zy is hier wel.

GOEDAARD.

Maar....

STEILOOR.

Maar! hoor, al dat maaren,
Dat helpt niet: kyk, zy staat hier onder myn voogdy,
En zel naar myne wetten leeven.

GOEDAARD.

My is die zélve magt op Willegond gegeven.

STEILOOR.

't Is zo; maar hoor eens Broër, wat jy
Beoogt, met haar dus wild te laten loopen,
Dat is my onbekénd; haar Ouders die zyn dood,
En dat haar Vader ons gebodt
Nauw toezigt op haar doen te neemen, wil ik hoopen
Dat jou nóch niet vergeeten is.
En jy geeft hier groote érgernis,
Dat jy jouw Willegond dus wulps laat leeven,
Daar ze aan haar Zuster een goed voorbeeld hoort te
geeven.

GOEDAARD.

Maar, Freer, my dunkt....

STEILOOR.

Daar 's luttel aan bedreeven

Wat

BLYSPÉL.

7

Wat dat jou dunkt; maar my dunkt, dat
Indien ik iets te wénfchen had,
Dat ik jou onder duizend ménschen
Niet gekker als je bént zou willen wénfchen:
Want, zie eens, wat een onbescheid
Dat jy staag Willegond met zo veel vryigheid
By allerhande foort van maatjes laat verkeerén!
Jy pronkt haar daag'lyks op met kósteiylke kleeren
Naar dat de mode is. Wel, heel goed!
Jy bent haar Voogd; maar kyk, ik moet
En zal bezórgen dat Ruffina anders doet;
Zy zal niet als op heil'ge dagen,
En Sundags in het zwart gekleed
Te voorschyn komen, én daar buiten, dat je 't weet,
Een huislyk wérkzaam kleedje draagen,
En blyven t' huis, gestaag tót iets te doen gereed.
Dus zal ik, zo ik d' ééne of d' aare tyd wou trouwen,
Haar tót een huis, én tót geen loopvrouw houwen.
Wat is het dat een maagd, die trouwen wil, behoort
Te doen? als op het huis te passén, styven, naaijen,
Haar kouffen stóppen, én by leeg tyd kouffen braaijen.
Voor al, haar wachten niet een woord
Met andre Vryers ooit te praaten,
En zonder myn verlof nooit slént'ren langs de straaten.
O! 't vrouwvólk, 't vrouwvólk is zo zwak!

GOEDAARD.

Maar Freer, het schynt schier aan uw réden,
Of 't aan u stond, om met Ruffine in de écht te treden
Zo gy maar woudt?

WILLEGOND.

Ja met gemak!

STEILOOR.

Wel waarom niet? al woud ik strak.

GOEDAARD.

Waarom? waarom? omdat de wetten

A 4

Zulks

8 DE LISTIGE VRYSTER,

Zulks aan de Voogden in ons land beletten;
Ten zy een maagd, juist mondig zynde, haar
Verkiezing, 's Voogds verkiezing waar.

STEILOOR.

Ik weet daar weinig van; maar in vertrouwen,
Ik lach ercis met al die bez'lerij:
Is 't hier verbooden, het staatme t' Utrecht vry;
En voor de rest weet ik haar wel in huis te houwen.

RUFFINA.

Gy hebt myns weetens heel geen réden...

STEILOOR.

Zwyg jou pry;

Ik zél jou leeren uit te loopen, zonder my.

WILLEGOND.

Maar zéker Heer...

STEILOOR.

Maar waar mag jy jouw smoel in steeken?
Kyk, jy bent al te wys, dat ik met jou zou spreekken.

WILLEGOND.

Ik bèn, zo 't schynt, by u verdacht
Van onbehoorelyke strekken,

En moet u, zo 'k Maseur eens zien wil, daarom smeeken.

STEILOOR.

Geensfins, heel niet; maar hoor, neem op myn réden acht,
Ik zal klaar spreekken: jouw bezoek doet haar ontstichten,
En daarom zo je jou voor altyd wacht
Om hier te komen, zél je my op 't hoogst verplichten.

WILLEGOND.

Wél, luister. 'k Zal u ook myn' meening kort én klaar
Doen hooren: ik heb haar nooit willen vraagen
Of uw manier van doen haar kan behaagen;
Maar ik verscheel zeer veel van haar,
Om zulk een dwang, om zulk mistrouwen te verdraagen:
En zéker ze is myn' Zuster niet,
Zo ze al die strafheid met geen haat'lyke oogen ziet.

KA-

BLYSPÉL.

9

KATRYN.

Wél foci! 't is schande, én 't past an Turken én Barbaaren,
Die in heur land het vrouwvólk dus bewaaren.

Foci! op te sluiten? 't is het wérk van een tieran!

Wat beeld jy je in myn goeije man?

Daar 's niemand die een vrouw haar eer bewaaren kan:
Zo zy oneerlyk is, vergeefs is al het sluiten

Met wacht van binnen én van buiten.

Geloof me vry, wanneer een vrouw

Haar man wil weezen ongetrouw,

De Drommel nóch zen moêr zel heur daar niet in sluiten.

Het allerzékerste is, in deuze staat,

Dat zich een man op de eer van zyne vrouw verlaat.

Kyk, de eer is boven alle dingen,

Van zulk een vreemde én kwintige aard,

Dat zy alleenig van ons zélf wil zyn bewaard.

Was ik getrouwd, met een die me opfloot, of wou dwin-
gen,

Gantsch bloed! hoe zou ik hem de Koekoeks zang doen
zingen.

STEILOOR.

Wel nou, Leermeester, zyn deez' lessen niet heel goed?

Dit hoor je met een stil én ongesteurd gemoed!

GOEDAARD.

Maar gy, Monfreer, kunt gy het scherffen niet gedoogen?

Is 't alles, wat zy heeft gezeid, niet waar,

Het is ook alles niet geloogen.

De ménsch bemint de vryheid; maar

Door strafheid wordt een ziel nooit tót zyn plicht ge-
boogen:

't Mistrouwen, zórg, én wat de jaloezy verdicht,

De grendels, tralie, slót, én diergelyke zaaken,

Die zullen nooit een vrouw, of dóchter deugdzaam
maaken:

De eer, de eer alleen, houdt haar in heure pligt.

A 5

Ik

Ik zouw wel hart'lyk voor de trouwheid vreezen
Van eene vrouw die fléchts door dwang ...

STEILOOR.

Jouw predikatie duurd vry lang.

GOEDAARD.

Genoodzaakt, eerelyk moest weezen.

Ik zou zég ik ...

STEILOOR.

Heb jy haast uit?

GOEDAARD.

En blyf by dit besluit,

Dat een die wys is, 't hart moet van een Dóchter winnen:

Want heeit ze een afkeer in haar zinnen,

En wordt ze ons een gedwonge Bruid,

Zezal ons fléchts in schyn, in 't hart een ander minnen.

STEILOOR.

Al sprookjes van 't Roodkousje.

GOEDAARD.

Ik weet

Hoe dat de jeugd, heel zacht, al spelend onderweezen
Moet worden; dat men zich ook nimmer straf noch
wreed

Moet toonen als men haar berispt: want zie dit deed
Van ouds de jonkheid voor het woord van deugd steeds
vreezen,

En affchrik krygen, daar, in tégendeel, de jeugd;

Door zachtheid wordt gebragt tót eer én deugd.

Myn zórg voor Willegond heeft staag dit spoor gehou-
wen,

En vér van dat ik ooit, in zulk een téd're ziel,

De minste misflag voor een misdaad hiel;

Durfde ik haar jonkheid wel wat vryigheids vertrouwen.
Zy ga na 't Bal, óf na de Schouwburg, daar ze 'er tyd

In eerelyk vermaak met nut verslyt,

't Gevalt my dat ze 'er kleeft naar haare staat én jaaren.

En

En 'k laat in haare keur, met wie zy wil, te paaren,
Niet tégenstaande 't récht van myn Voogdy:

Want anders is de trouw een dwaaze slaaverny.

Doch zo myn staat én ook myn liefde haar behaagen,

Kan zy my trouwen, of haar keur vry élders draagen,
Indien 't haar lust.

Op deeze wyz' leeft de één én de ander heel geruft,
En geen van ons vindt stof, nóch réden om te klaagen.

STEILOOR.

Jouw woordtjes zyn fluweel, én suiker zoet!

GOEDAARD.

Dit 's myn verstand; my dunkt dat élk zo leeven moet.

'k Verwérp het straf bestier van zulke menschen

Die vaak de kinders na hun Ouders doot doet wénfchen.

STEILOOR.

Maar hoor; de vrye toom die me aan de jonkheid geeft,

Valt moeilyk om daar na weêr in te trekken;

En zy zal licht'lyk met jou gekken

Zo die verand'ring in haar hart geen ingang heeft.

GOEDAARD.

Waarom veranderen?

STEILOOR.

Waarom?

GOEDAARD.

Wel ja.

STEILOOR.

't Lykt scheeren!

GOEDAARD.

Vindtge iets in haar dat de eer, of goede naam kan deeren?

STEILOOR.

Hoc! zo je 'er trouwt, zou jy haar, zonder jouw verdriet,

Die zélve vryheid in de kleeren

Behouden laten?

GOEDAARD.

Waarom niet?

STEIL-

STEILOOR.

En laten haar dan nóch by 't jonge vólk verkeeren?

GOEDAARD.

Voorzéker.

STEILOOR.

Die zy dan ook fomtyds weêr op Thé
Of Koffi nooden zal?

GOEDAARD.

Dat beurt wel.

STEILOOR.

Op een Kaartje?

GOEDAARD.

Dat is 't gebruik.

STEILOOR.

En dan een glaasje wyn?

GOEDAARD.

Al mée.

STEILOOR.

En fomtyds wat bankét, pastei, óf mangeltaartje?

GOEDAARD.

Gy hebt gelyk.

STEILOOR.

En als de maag

Vol water is?

GOEDAARD.

Dan heeft men graag

Een kélkje Frontinjak.

STEILOOR.

En dan aan 't danffen?

GOEDAARD.

't Is als gy zégt.

STEILOOR.

Dus leert men de ondeugd niet der Franffen
Alleentlyk; maar, récht uit gezeid,
Ons Hólland overtréft der Franffen dolligheid:

Want

Want op een chaife, óf in een fletje,
Of op 't bezoek fléchts van een Tectje,
Gebeurd 'er fomtyds wel een beetje,
In 't afzyn van een vader, óf een man,
Dat ieder juist niet raaden kan;
Maar deuze lés zel jou niet baaten:
Want jy zult Willegond haar vryheid laten,
Schoon dat een ieder jou bespót.

GOEDAARD.

Het is zo.

STEILOOR *tégens Goedaard.*

Je bent gék; loop heen jou groote zót.

Tégens Ruffina.

Ga jy na binnen toe, én hoor niet na dit praaten.

DERDE TOONEEL.

GOEDAARD, STEILOOR, WILLEGOND,
KATRYN.

GOEDAARD.

Heb't u gezeid, ik zal my blind'lings op de trouw
Verlaaten van myn' vrouw;
Dit 's myn begrip, dus zal ik leeven.

STEILOOR.

Gants bloed! wat zou 'k 'er wel om geeven,
Wat waar het goed, wat waar het goed,
Wierd hy een Koekernoet!

GOEDAARD.

Ik ben onkundig wélk een lót my is beschooren.

Maar zékerlyk het schort

Aan u niet, zo gy 't niet en wordt:

Want naar uw wys van doen zyt gy 'er toegebooren,

STEILOOR.

Och arme spóttert, ik moet lachchen om die praat!
Zie jy maar toe, het is wel jonger wédervaaren.

WIL-

WILLEGOND.

Hoor: zo 't gebeurt, dat ik met Goedaard kom te paars
Behoeft hy niet te vreezen voor dat kwaad;
Maar zo 'k met u als vrouw moest leeven,
Zou 'k zórglyk u daar van verzeek'ring durven geeve

KATRYN.

Het waar conscientie wérk zo zy 't hem deed;
Maar zulk ien ouwe Gryn daar is het an besteed.

STEILOOR.

Verbruste Vuilbek, jy meugt vreezen!

GOEDAARD.

Hoor, Freer, je moet zo kwaad niet weezen.

Heeft zy licht wat te stout gesmaald,

Je hebt het op je hals gehaald.

Verander van humeur, geloofme, laat u raaden;
Een vrouw óf dóchter op te sluiten kan sléchts schaaden.
Ik ben uw Dienaar, Freer.

VIERDE TOONEEL.

STEILOOR *alleen.*

Je mogt de Drommel zyn!
Myn Dienaar? Dit 's één Volk! de één heel berooft van
zinnen,

Durit zulk een ydeltuit beminnen,

En deeze is al zo gék als hy. * O myn, o myn,

Ik lachme slap! Hoe kan 't geschieden?

Zyn dienstboèn zullen nóch in 't end die gek ge-
bieden,

En myn Ruffyntje... maar, ik ga met heur op 't land,

Daar zel zy veilig weezen: want

Haar Zus zou haar beploegd verstand,

De lessen die zy door myn' voorzórg heeft genooten

Wel haast uit heur geheugen stooten.

VYF.

VYFDE TOONEEL.

LEKKER, STEILOOR, HEERMAN.

LEKKER.

„**H**y's in deeze kamer die Ruffina houdt beslooten.

STEILOOR, *by zich zélf spreekende.*

Is 't niet beklagens waard, hoe langs hoe méer te zien,
't Verdérf der zéden, zélf ook in bejaarde lién?

HEERMAN.

„Ik spreek hem aan.

STEILOOR.

In plaats, dat in voorgaande tyén

De oprechte trouw, de zédigheid

Gepreezen wierd, wordt ledigheid,

Verkwisting, grootsheid, zotternyén. . .

HEERMAN.

„Hy ziet my niet.

STEILOOR.

En meer ondeugden niet te lyén. . . .

LEKKER.

„Ik loof hy ziet niet wel uit 't linker oog, myn Heer;

„Groet hem van de andere zy.

STEILOOR.

Dit werk dat deugt niet meer!

Na't land, na't land!

HEERMAN.

Is hy stikziende?

STEILOOR.

Neen, neen, het is zo hoog als 't diende,

't Gezélschap in de stad verleidt.

Maar wat is dit? myne ooren tuiten!

Of is hier iemand die wat zéid?

HEER-

HEERMAN.

Myn Heer . . .

STEILOOR.

Op morgen wis na buiten ;

Op dat . . . de Droes ! . . . wat 's dit ? hoe komt dit volk
tóch hier ?De plaag nóch toe ! . . . ai , zie die hoed ! . . . nóg meer
gezwier ?

Is 't wel op my gemunt ?

HEERMAN.

Myn Heer gy fchynt verflagen

Dat ik zo inkom , én u geen verlóf deê vraagen.

STEILOOR *met een' wreevelige ftuursheid.*

Dat 's waar.

HEERMAN.

Dit onverwacht bezoek vindt gy licht vreemd ?

STEILOOR.

Dat kon wel zyn.

HEERMAN.

Maar 't is na dat men 't neemt.

STEILOOR.

Ik fta het toe.

HEERMAN.

Gy zult my lichtelyk verfchoonen . . . .

STEILOOR.

Dat 's hachchelyk.

HEERMAN.

Dat ik u kom myn' dienst betoonen.

STEILOOR.

Dat fcheelt my niet.

HEERMAN.

Dewyl ik onlangs in deez' buurt

Een wooning heb gehuurd . . . .

STEILOOR.

Dat ftaat jou vry.

HEER-

HEERMAN.

Vind ik my door de réden ,
door de kennis die 'k voor deez' , in Willemstad ,
Heb met myn Heer uw' Broër , gehad ,
Verpligt , om u myn' dienstbaarheden
Op te óffren , als een trouw gebuur.

STEILOOR.

Het zy dan zo ; ter goeder uur.

HEERMAN.

'k Zag hem zo daat'lyk uit uw' wooning treden ,
En 't is op zyn verzékering
Van uw beleefdheid , dat ik récht na binnen ging.

STEILOOR.

Zo veel te fléchter.

HEERMAN.

Hy weet heufchelyk te leeven ,

En hen , van wien hy eer' ontving ,
Ook , op zyn beurt , behoorlyke eer te geeven.

STEILOOR.

Hy 's oud genoeg , én meester van zyn doen.

HEERMAN.

't Is zo , myn Heer , 'k heb daar niet tégen.

STEILOOR.

Elk zoent zyn wyf op zyn fatfoen ;
My 's aan een ander niet gelégen.

HEERMAN.

Gy hebt gelyk , myn Heer , ik prys
Uwe ingetoogenheid ; maar hebt gy wel vernomen
De goede tyding die 'er flusjes is gekomen ?

STEILOOR.

Een die voorzichtig is , én wys ,
Bemoeit zich niet met loogentaal , én droomen.

HEERMAN.

Ik fta het toe ; maar voor ons land ,

Dit nieuws . . . .

B

STEIL-

STEILOOR.

Voor liên van ons verstand,

Is geen ding nieuw.

HEERMAN.

Dit nieuws behélf gewénfchte zaaken

En wordt bevéstigd uit den Haag van hooger hand.

Z È S D E T O O N E E L.

STEILOOR, RUFFINA, HEERMAN,
LEKKER.*Heerman groet Ruffina, voor dat Steiloor haar ziet.*

STEILOOR.

Dat weet ik niet; maar zou ik wel aan 't dutten raaken?

Of schémert my 't gezicht? Hoe zel 't hier gaan?

Ben ik betooverd; óf verraân?

Zyn hoed zwierd heen én weér; 't gezicht geeft geen goed téken!

Waar op heeft hy 't gemunt, met al die zótte strecken?

Wie geldt dat nou? wat 's dit?

Tégens Ruffina.

Hoe kom jy daar te staan?

Loop straks na binnen aan jou wérk....

RUFFINA.

Ik moet u spreken.

STEILOOR.

Na binnen. Och, wat 's dit!

Tégens Heerman.

Ik kom zo aanstonds weér.

Of loop maar heen, zo ik niet daatlyk keer.

HEERMAN.

Ik zal wel wachten, haast u niet om my, myn Heer.

ZE-

Z È V E N D E T O O N E E L.

HEERMAN, LEKKER.

HEERMAN.

Wat dunkt je van die gek?

LEKKER.

Myn Heer, ik zel je zeggen:

Hy 's vinnig, bits, én zal u hinderpaalen leggen.

HEERMAN.

Ik raas van spyt!

LEKKER.

Waarom?

HEERMAN.

Die Argus zal myn min

Verydelen, én haar opsluitende, zyn zin

Doen vólgen door bedwang.

LEKKER.

Ai, wil niet eensjes vreezen.

Vermits dat deez' jaloersche gek.

Heel mak'lyk zal te doeken weezen,

Deur de ééne óf de andere slimme trék:

Want dit ópsluiten, tégens réden,

Geeft u meer hoop, dat gy haar krygen zult tot vrouw.

En zo gy....

HEERMAN.

Maar, het is vier maanden reeds geléden,

Dat ik haar schoonheid heb gevierd, én aangebéden,

En nooit gelégenheid gevonden, om myn trouw

Haar aan te bieden, én myn hart haar op te draagen.

LEKKER.

Maar heeft zy nooit gemerkt dat gy haar mint?

HEERMAN.

Voorzéker.

B 2

LEK-

LEKKER.

Dat 's genoeg een kans daar na te waagen:
De liefde is listig, én je bent geen kind.
Had ik als jy geweest....

HEERMAN.

Jy spreek als onbedreeven;
Zo 'k haar niet spreek, hoe kan ik haar verzék'ring gee-
ven
Van myn min?

LEKKER.

Het goud, Heer, maakt een kóppelaar.
Geef aan de meid wat géld, zy hélpt u licht by haar.

HEERMAN.

Daar is geen meid, ófknécht, in huis, het is verlooren.

LEKKER.

Zwyg stil, daar komt hy weér, hy mogt ons hooren.

ACHTSTE TOONEEL.

HEERMAN, STEILOOR, LEKKER.

HEERMAN.

Myn Heer, gy woont hier in een mak'lyk huis.
STEILOOR.

't Is waar.

HEERMAN.

Is 't niet wat éénzaam?

STEILOOR.

Hé, wat blief je?

HEERMAN.

Ik vraag het maar.

STEILOOR.

En ik, ik zég het maar, dat al dat vraagen,
Een man als my, niet kan behaagen.
Dit dunkt me, is jou genoeg gezeid,
O vraager in der eeuwigheid!

HEER-

HEERMAN.

Vergeef het my: zo 't u niet mogt verveelen,
Wenschte ik tót mynent somtyds de eer
Te hebben, om met u, myn Heer,
Een roemsteekje, of pikét, te speelen.

STEILOOR.

Ik dobbel niet.

HEERMAN.

Het is alleen om tydverdryf.

STEILOOR.

Dat zei Markólfus ook, én sloeg zyn wyf.

HEERMAN.

Ik zal ook somtyds wel de vryheid neemen,

U te bezoeken, als myn vriend,
En buurman.

STEILOOR.

'k Ben daar heel niet meê gediend.

Laat ons met vreên, loop élders teemen;

Ik ben al moe hier dus te staan,

En 'k raad jou straks na huis te gaan.

HEERMAN.

Uw heusheid, Heer, zal myn vrypóftigheid verschoo-
nen:

Want uw beleeftheid...

STEILOOR.

Zal jou toonen

Waar dat de deur is, én dat wy tót onzent woonen.

Kom jy hier ooit eens weér.

LEKKER

„ O, die verbruide gék!

STEILOOR,

Wat zég je?

HEERMAN.

Ik blyf uw dienaar Heer.

DE LISTIGE VRYSTER,
NÉGENDE TOONEEL.

Loop veur den Drommel ! jy zult met die hoof-
sche zwieren

My zo niet loeren ! die manieren ,
En dat bezoek , gevalt my niet.

Al was 't schoon dat myn Broër 't hem riedt ,

Het geeft my achterdócht , én groot mishaaen.

Ik moet Ruffina eens gaan vraagen ,

Of zy ook weet , op wélk een grond , dit zaakje leit ;

Ze is niet geveinst , licht dat ze 't zeit.

Einde van het Eerste Bedryf.

TWÉ-

TWÉDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

Op de straat voor de huizen van Steiloor én Heerman.

STEILOOR, RUFFINA.

Wees jy geruft , ik weet dit heel wel uit te wérken.

RUFFINA.

„ O liefde ! wil my voorts met uwen raad versterken ?

„ Op dat deez' list volvoer' het oogmérk van myn' min.

STEILOOR.

Hoe hiet hy ?

RUFFINA.

Heerman.

STEILOOR.

Ja , ik weet , hy is hier in

Deez' buurt , nou onlangs komen woenen ;

Het is die lósból die nóg straks

Zo stout was , dat hy zich tót mynent dorst vertoonen :

Ja tóch , dat was 't bezoek askaks !

Neen, Olfert is te leep , 'k zél daar een schót veur schieten

Eer ik na 't land ga , schuim van alle deugenieten !

RUFFINA.

'k Bekén dat ik iets stout besta ;

Maar wie zou zulk een straf onthaalen , niet verdrieten ?

Men dwingt me 'er toe.

STEILOOR.

't Is een verleijer , dat blykt klaar :

Ja , een verleijer is 't , 't is waar.

Myn troosje , ik ga , treë jy in huis , én wacht me daar.

B 4

TWÉ-

DE LISTIGE VRYSTER,
T W E D E T O O N E E L.

Verliezen we geen tyd, om hem zyn lés te leezen.
'k Verwonder my niet meêr, naar 't geen ze my daar zeit,
Van zyn beleeitheên, én zyn vriend'lykheid;
Maar wacht, ik zal hem van die zotte min geneezen.
Dit dunkt me is 't huis daar ik moet weezen.
Laat ons eens zien wat óf hy zeggen zal.
De Duivel haal die stoep! ó die verbruste val!
Wat hoeft die drumpel zo vér uit te steeken?
Een ménsch zou zo de nék wel breeken.
'k Wou dat hy ze op zyn béd had.

Hy wil aan klóppen.

D E R D E T O O N E E L.

HEERMAN, *na huis gaande*, STEILOOR,
LEKKER.

HEERMAN.

Heer, het is my leed

Dat gy gevallen zyt.

STEILOOR.

My ook. 'k Wou jou wat zeggen.

HEERMAN.

My, Heer?

STEILOOR.

Jajou, hoor toe, ik zel 't jou uit gaan leggen.

Lekker sluit de deur op.

HEERMAN.

Myn Heer, als 't u belieft, 'k bid dat gy binnen treedt.

STEILOOR.

Wy kunnen 't hier wel doen.

HEER-

HEERMAN.

Heer, hoe zou dat geschieden?

Nu gy my het geluk komt aan te bieden
Van uw bezoek...

STEILOOR.

Ik moet je spreken; maar met haast.

HEERMAN.

Maar zéker, my?...

STEILOOR.

Jajou. Hoe! maaktje dat verbaafd?

HEERMAN.

Ik ben verblyd, én voel myn ziel als opgenomen

Door de eer die gy...

STEILOOR.

Laat de eer daarze is; ik ben gekomen...

HEERMAN.

Myn Heer, treê in.

STEILOOR.

Neen, ik zel daar niet toe verstaan.

HEERMAN.

Maar Heer...

STEILOOR.

Maar Heer, maar Heer; ik zel niet vérder gaan.

HEERMAN.

Myn Heer, zo 't is om u te vergenoegen...

Maar zéker, Heer, het zal niet voegen

Op straat te spreken, 'k bid treê binnen tóch, myn Heer.

STEILOOR.

Men hoofd doet van die komplementen zeer.

Met die liflaffery mag ik men kóp niet breeken;

Ik wil hier voor de deur, én staande, met je spreken.

Zel jy me dwingen? dat is wel impertinént!

HEERMAN.

Maar 't is...

STEILOOR.

't Is onbeleefd, je maakt me moeilyk,
My dwingen? ...

HEERMAN.

Maar ...

STEILOOR.

Jy bent een kwélgeest! Sellement ...

LEKKER.

Bloed! hoe zel dit nóg gaan in 't énd?

STEILOOR.

Ja, 't is onménfch'lyk, 't is verfoeilyk!

My weig'ren ...

HEERMAN.

Heer, zo ik het deé ...

STEILOOR.

My weig'ren hier een woord óf twee

Te hooren?

HEERMAN.

Maar myn Heer, het vólk zou met my spóttén.

STEILOOR.

Al wie zich aan het vólk steurt, zyn maar zóttén.

Hoor luister ...

HEERMAN.

Maar myn Heer, 't is geen welleevendheid ...

STEILOOR.

Dat 's Duivels! nóch al? is het niet genoeg gezeid?
Kom hier eens, hoor! laat al die wisje wasjes vaaren,
En luister na het geen, dat ik je zel verklaaren.
Zég, weet je wel, dat ik de Voogd, én meester bèn
Van een jong meisje, spreek?

HEERMAN.

O ja, myn Heer, ik kén

Haar ook van aanzien.

STEILOOR.

Wel, van haar, sprak ik je gaaren.

En

En wyl je 't weet dat ik haar Voogd ben, weet je dan
Ook wel, dat zy alleen myne oogen kan behaagen,

En dat ik in het kort haar man

Zal worden? dat ze my genégenheid moet draagen,

En dat zy niemand aárs bemint als my alleen?

Zég weet je dat? zég op.

HEERMAN.

O neen.

STEILOOR.

Wel weet je 't niet, ik zég het jou, dat jy, naa deezen,
Haar ongekwéld laat, óf je meugt wel vreezen.

HEERMAN.

Wie, ik, myn Heer?

STEILOOR.

Ja jy, jy, jy!

HEERMAN.

Wie zeit u dat ik haar ooit lastig viel?

STEILOOR.

Zy, zy;

Die zulks niet liegen zal; dies laat het veinzen vaaren.

HEERMAN.

Wie zégt gy, Heer?

STEILOOR.

Zy zélf, Raffina, die, gelyk 't

Een eerb're dóchter voegt, my fints haar jonge jaaren

Bemind heeft, dat hier wel aan blykt,

Om dat ze my durft in vertrouwen openbaaren,

Dat ze al jouw pooging, én gelonk acht als de wind:

Dit doet ze u zeggen, én dat je 'er vergeefs bemint.

HEERMAN.

Hoe, Heer, moest zy my dit door u juist laten weeten?

STEILOOR.

Ja, én zy raadt jou, zoete knécht,

Dat jy jou zinnnetjes, vry op een ander légt:

Geen ménfch heeft ooit haar hart, als ik alleen, bezéten.

Ik

Ik ga, onthouw 't geen ik jou heb gezégd.

HEERMAN.

Wat dunkje, Lekker, moet ik uit dit voorval spellen

STEILOOR.

„Hoe kykt hy nou!

LEKKER.

Gy hebt geen reën u meer te kwellen

Myn Heer, deez Jufvrouw heeft meer als gemeen verstand:

Zy mint u zéker, én die norffe dwingeland...

STEILOOR.

„Wat zeit, wat zeit hy?

LEKKER.

Parft haar tót deez' listighéden.

De pots is fyn; maar zacht, hy ziet ons aan,
En 't geen wy spreken, zou hy lichtelyk verstaan.

HEERMAN

Kom, vólg my, laat ons binnen treden.

STEILOOR.

„Ja, trék maar heen.

LEKKER.

Ik lach me flap om zulk een Haan!

VIERDE TOONEEL.

STEILOOR *alleen.*

Hy is verftéld, én . . . . maar daar is myne uitgelezen!
Dat Troetelpoppetje, hoe zédig staat heur weezen!

VYFDE TOONEEL.

RUFFINA, STEILOOR.

RUFFINA.

„Ik vrees dat Heereman myn' list niet heeft gemérkt.

STEILOOR.

Wat zégje békjelief?

RUF-

RUFFINA.

Of ge iets hebt uitgewérkt?

STEILOOR.

Myn troosje, ik kom met vreugd verftérkt,
Weërom, én wist door reën jouw kweller te overwin-
nen;

Hy loochende in het eerft jou te beminnen;

Maar ik outdékte in 't énd de grond van zyne zinnen:

Want na dat ik 'et hem had uit jouw naam gezeid,

Heeft hy het niet meêr wéderleid;

Hy heeft beloofd van zich te onthouwen,

Jou na deez dag weêr aan te fchouwen.]

RUFFINA.

Durft gy u op zyn woord vertrouwen?

STEILOOR.

Wel ja.

RUFFINA.

Ik niet.

STEILOOR.

Waarom? wat is 'er dat je lét?

RUFFINA.

Gy had uw voeten van de drémpel naauw gezét,

Wanneer ik achter uit myn vénfter lag te kyken,

Of 'k zag terftond van verre een man,

Zeer wel gekleed, beleefd, met buigen, én met ftryken...

STEILOOR.

Wat zég je? hoe! fprak hy jou an?

RUFFINA.

Ja, én uit Heermans naam, gy kunt eens denken,

Hoe ik ontftéld was!

STEILOOR.

Zou je niet

Ontftéld zyn liefstentje? zou 't niet jouw zinnen krénken,

Wanneer je zulk bedróg van zulke guiten ziet.

RUF-

RUFFINA.

Terwyl dat hy zyn' dienst my aan kwam bieden,
Gooit hy deez' gouwe doos in myne schoot,
Waar in ik mérkte, dat een brief was.

STEILOOR.

Kan 't geschieden,
Dat zulke Schrobbers!... maar hoe snood
Wordt nou de waereld!

RUFFINA.

En toen ging hy aanstonds schuiven.

STEILOOR.

Hier blykt zyn valsheid! Bloed, kryg ik hem in myn'
kluiven!

Myn békje, jy bent waerd dat ieder jou beklagt,
Om zulke parten als jy van dien schurk verdraagt.
Dit zyn die kunsjes die die vagebonds gebruiken,
Om 't visje, op die manier, te krygen in de fuiken.

RUFFINA.

Nu dwingt my de eerbaarheid, dat ik
Hem 't doosje met den brief, weërom beschik.
Durfde ik 't u vérgen.

STEILOOR.

O! daar is niet aan bedreeven,
Kom, geef jy 't maar, ik zal 't hem straks weërom gaan
geeven.

RUFFINA.

Daar is 't zo ik 't ontging. Ik ben 'er van ontsféld!

STEILOOR.

't Is goed; maar laten wy de brief eens saamen leezen.

RUFFINA.

Och! deed gy dat, myn Heer, zo leê myne eer gewéld.

STEILOOR.

Hoe, zouw jouw eer daar deur verminderd weezen?

RUFFINA.

Zo gy de brief laaft, wierd ik zékerlyk verdacht:

Want

Want élk zou denken dat ik hem beminde.

STEILOOR.

Zacht!

Dan is het béter dat wy die niet open maaken.

RUFFINA.

Een Dóchter, zo ze niet in opspraak wil geraaken,
Die moet voor alle zaaken,
Geen minnebriefjes leezen, Heer!

En las ik deez', hy zou my nóch veel meer
Met brieven kwellen; nu zénd' ik hem alles weër,
Verzégeld als het was.

STEILOOR.

Dat heb je klaar doen blyken.

O Deugd! waar vindt men heurs gelyken!

Ik ga zo na hem toe, myn troost, myn waardste pand!

RUFFINA.

De brief, myn Heer, is in uw hand,
Gy kunt die échter, zo gy wilt, vry open breeken.

STEILOOR.

O neen! ô neen, ik zel dat veurneem laten steeken;
Jou réden zyn gegrond, 't is my gebleeken:
Ik prys jou overgroot verstand.

Ik ga, hem, én daar na de boekverkooper spreekén,
Om 't boekje van de Huuw'lyksband:

Ga in, dat zullen wy dan leezen op het land.

Z E S D E T O O N E E L.

STEILOOR *alleen.*

Zo, dat gaat wel! Myn hart dat springt van vreugden!
Dat 's eerst een voorbeeld van weërgâlooze eerbaarheid!
Zy breekt de brief niet op! Dat zyn de zuiv're deugden
Die maagden paffen! O! zy vólg't myn lés, al zeit,
En schélt myn Broer, op myn' manieren, 'k leef geruster.
Zy scheelt geen kleintje van hrar Zuster!

De

De opvoeding, ô! de opvoeding doe
 Een wond're wérking op 't gemoed,
 En maakt de meisjens, óf tót goede, óf k waade w
Hy klópt aan 't huis van Heerman

ZÉVENDE TOONEEL.

LEKKER, STEILOOR.

W **LEKKER.**
 at is 'er van uw dienst, myn Heer?
STEILOOR.

Geef dit, jou meester, aanstonds weêr,
 En zég hem, dat hy voortaan 't schryven
 En giften zénden, vry laat blyven:
 Dat myn Ruffina niets om zyn schénkaadje geeft,
 Dat haare gramfchap hier door is geraakt aan 't kookken.
 Dat zy deez' gouwe doos, nóg brief, heeft opgebrooken;
 En doet hy 't nóg eens, 'k weet wat hy te wachten heeft.
 Ga, zég hem dat.

ACHTSTE TOONEEL.

HEERMAN, LEKKER.

W **HEERMAN.**
 at heeft die Gek, nu weêr bedreeven?
LEKKER.

Hy gaf me dit, myn Heer, én zei, dat al uw doen
 Vergeefs was, én dat ze u ook nooit gehoor zou geeven.

HEERMAN.

De Juffer?

LEKKER.

Ja.

HEERMAN.
 Geef hier, dit doet me iets goeds vermoên.
 Hy

Hy oopent, én leeft de brief.
*De brief zal onverwacht in uwe handen komen;
 Maar, hoe ook myn bestaan, by u word opgenomen,*

Ik vind me in zulk een droeve stand,

Dat ik genoodzaakt ben te springen uit de band.

De schrik die 'k heb, dat ik, in weinig dagen,

Zal moeten in een haat'lyk huw'lyk treên,

Doet my, al wat ik kan, tot myn' verlóffing waagen.

Bemint ge my, zo réd me uit deeze zwaarigheên:

'k Verwacht uw antwoord; wil geen tyd verliezen.

Op dat gy weeten moogt wat wég ik zal verkiezen:

Verliefde harten, met élkanders leed begaan,

Die kunnen zich, door een half woord, verstaan.

LEKKER.

Wat dunkje, Heer, van deeze réden?
 Voor zo een meisje, dat by niemand heeft verkeerd,
 Schynt ze in galantery te zyn gepromoveert.

HEERMAN.

Ach! 'k vind haar zo volmaakt van geeft én léden,
 Dat zy verdient, én waard is, aan te zyn gebéden!

En deeze trék van haar verstand,

Waar door ze 'er liefde my betoont, met achting,

Verdubbeld myne kuisfche brand,

En overtréft vér myn' verwachting.

LEKKER.

Al zafjes! zwyg wat stil, myn Heer:

Want zie, daar komt die gék al weêr.

HEERMAN.

Maar wat wil dat papier?

DE LISTIGE VRYSTER
NÉGENDE TOONEEL.
STEILOOR, HEERMAN, LEKKER.

Z STEILOOR.
So, zo, de Heeren Staaten
Verbieden door plakkaaten

De Fransche waaren in te brengen! Ô! dat 's braaf!
Wel ja, men wierd aârs van de Fransman wel een slaaf.
'k Heb dit plakkaat, ô ja! op 't boekje toe bedongen.
Het zal Ruffina ook verstrekken tót een leer.

HEERMAN.

„Is 't anders niet?

STEILOOR, *terwyl Heerman de brief overleest.*

Ja wel! ja wel, dit bôlt me zeer!

De Rótzak maakte ons al te hooge sprongen,
En wou dat wy altyd naar zyne pypen zongen.

Tégens Heerman.

En jy Monfieurkje, die my naar de mode groot.
Jy zelt deur giften, nóch deur brieven, armen bloed,
Niet opdoen; neen, je zult niet trekken;
Het meisje is al te wys, ze zou maar met jou gekken,
Zy het my lief, je ziet hoe dat ze met jou lacht.

HEERMAN.

't Is waar, 'k heb reeds bespeurd, én érnstig overdacht,
Dat niemand immermeer Ruffina zal belezen,
Dan hy, die haar is van het noodlót toegewezen;
Dies is het zótheid dat men gunst van haar verwacht.

STEILOOR.

Wat? zótheid? dolheid! 'k durf het zweeren.

HEERMAN.

Dierhalven heb ik afgeleid,
De hoop, tót het bezit, van haar bekoorlykheid.
Een Médevryer als gy zyt...

STEILOOR.

Wil me ekskuzeren.

HEER-

HEERMAN.

Nu, 't waar al lang geschied, indien ik had verstaan,
Dat gy de Juffer zélf wou trouwen.

STEILOOR.

Ik wil 't gelooven.

HEERMAN.

En ik zal voortaan,
Uw' liefde heel goedsmoeds aanschouwen,
En my, in rust, én vreedén houwen,
Nu 'k weet dat zy u mint.

STEILOOR.

Dat 's wyffelyk gedaan.

HEERMAN.

Uw deugden zyn zo groot, dat gy haar moet behaagen.

Ja, 'k deé onreed'lyk, in dit kas,
Zo 'k van eene and're meening was.

STEILOOR.

Dat 's een geweze wég.

HEERMAN.

Maar zo 'k u iets dorst vraagen?

STEILOOR.

Wel wat?

HEERMAN.

Een énk'le gunst, tót mind'ring van myn' pyn.

STEILOOR.

Laat hooren, 't mag 'er ligt nazyn.

Wat is die beé? zég op, zég op vry, zonder schroomen.

HEERMAN.

Dat gy aan haar, die my myn' vryheid heeft benomen,
Betuigt, dat myne min, gantsch onbevlékt...

STEILOOR.

Hy's mal!

HEERMAN.

Nooit heeft getracht, met hart óf zinnen,
Haare eer te kwétsen, maar haar wét'lyk te beminnen,

Zo't my niet wierd belét.

STEILOOR.

„Hy's zót! Ik zal, ik zal

HEERMAN.

En dat myn' zuiv're keur, gegrondvést op de réden,
Niets wénstcht, als met haar' wil, in de écht te treden.

STEILOOR.

Ik zal.

HEERMAN.

Ja zég, zég vry, dat haare aantreklykhéden

Zo diep staan in myn ziel geprént,

Dat ik haar' schoonheid, tót het énd

Myn's leevens, zal in achting houwen.

En zo ik niet met haar kan trouwen,

Dat zy u zulks verschuldigd is.

STEILOOR.

Wél, dat is zéker, én gewis.

Vertrooft jou in jouwdruk, ik zal't haar kénbaar maaken.

LEKKER.

Men Heer, daar zal een dronk op smaaken!

STEILOOR.

Dien arme bloed, dien arme bloed!

Wat ófhy tóch uit vryen doet!

TIENDE TOONEEL.

RUFFINA, STEILOOR.

Zyt gy daar weér?

RUFFINA.

STEILOOR.

Ik voel zyn leed my't harte raaken.

RUFFINA.

Hoe dat?

STEILOOR.

Hoe dat? hy ziet zyn hoop vergaan,

Om

m dat jy nóch de doos, nóch brief, hebt opgedaan;
Maar hy verzócht my zeer, dat ik jou zou verklaaren,
Dat hy nooit dacht met jou, als wettelyk te paaren;

Waarachtig, 't is een eerlyk man!

RUFFINA.

„Ik ben daar wel verzékerd van.

STEILOOR.

Wat zég je?

RUFFINA.

Dat ik hem moeten haaten.

Zo gy me récht bemint, zult gy't hier niet by laaten.

STEILOOR.

Neen, 't is nou wel.

RUFFINA.

Nou wel? daar hy fints heeft bestéld

My tégens dank, deez' nacht te schaaken met gewéld?
Is dat zo wel?

STEILOOR.

Neen, dat is kwaad!

RUFFINA.

Wil my vergeeven?

Het is een eerlyk man, die my nooit van zyn leeven...

STEILOOR.

Neen, neen, dat gaat te vér; maar vrees niet: want in 't kort

Zel jy je zien van hem ontslagen.

RUFFINA.

Zo ik dit langer moet verdraagen,

Of zo 'k in 't minst van hem beledigd word,

Zal ik 't u wyten. Zou ik zulke dingen lyen?

O! hy bedriegt u, door zyn' list, én veinzeryen.

Wat ben ik ongelukkig, dat

Gy immer liefde voor my hebt gehad!

STEILOOR.

Nou, nou, myn suikerdoos, je moet je wat bedwingen.

Ik ga voort heen, én 'k zal hem fyner leeren zingen.

RUFFINA.

Zég, dat 't ontkennen tóch geen ingang by my vindt.
 Dat ik zyn voorneem wist, eer hy 't durfde openbaaren
 Of zo hy échter meent van my te zyn bemind,
 Dat hy zyn aanslag fléchts begint,
 En juist niet wacht dat ik 't hem twémaal doe verklaaren,

Hy zal dan zien hoe hy zal vaaren.

STEILOOR.

Wat! wat, 't is kind're wérk, 't raakt kant, nóch wal.
 Weréntig, 'k loof de vént is mal.
 Laat my begaan.

RUFFINA.

Maar gy moet boven al,
 U toonen héftig kwaad te weezen.

STEILOOR.

Ja, Schaapje, jy hoeft daar niet veur te vreezen;
 Ga jy maar in.

RUFFINA.

Wel, ik verwacht u daatlyk...

STEILOOR.

Ja.

Ik kom straks weêr.

RUFFINA.

'k Verlang 'er na.

ELFDE TOONEEL.

STEILOOR *alleen*.

Dat's een juweeltje van de vrouwen!
 Men mag op haare deugd, met récht, wel kërken bouwen.

Ja wel, wat ben ik ook gelukkig! Maar, holla!

Hy klópt aan 't huis van Heerman.

TWAALF-

TWAALFDE TOONEEL.

STEILOOR, HEERMAN, LEKKER.

STEILOOR.

Loop, roep jouw Meeſter hier, loop dra.

HEERMAN.

Myn Heer, wat jaagt u hier?

STEILOOR.

Hoe, durfje dat nóch vraagen?

Jouw zotte parten, daar jy ons meê plaagt.

HEERMAN.

U, plaagen?

STEILOOR.

Ja, én zo't meer gebeurt, zel ik't de Schout gaan klaagen.

HEERMAN.

Stél u te vréden, Heer, ik zal...

STEILOOR.

Stél u te vreên?

Met die pispmaatjes ſtuur jy my geſtaag weêr heên.

HEERMAN.

Maar Heer...

STEILOOR.

Maar Heer, is dat fatſoen dat jy jouw zaaken
 Zo ſehélmſch durft ſchikken, om van deeze nacht te
 ſchaaken

Een eerlyk meisje, dat met hart én ziel my mint?

HEERMAN.

Wie zeit dat?

STEILOOR.

Zy, én dat jy je aanslach fléchts begint.

HEERMAN.

Is 't waar? maakt zy me zulks bekénd?

STEILOOR.

Myn' lieve vrind.

Hoe,

C 4

Hoe, twyffel jy? kom, kom, ik zal haar hier doen kome
Dan heb jy 't uit haar mond, én uit myn' mond, vernemen.

DERTIENDE TONEEL.

HEERMAN, LEKKER.

HEERMAN.
Ik sta verbaafd, door 't geen hy my verhaalt.

LEKKER.
Myn Heer, die gék word schoon betaald
Door haare list. Maar zacht...

VEERTIENDE TOONEEL.

RUFFINA, STEILOOR, HEERMAN, LEKKER.

RUFFINA.

Wat heeft u tóch bewoogen
Dat gy my leid, daar ik zyn byzyn moet gedoogen?

STEILOOR.
Kyk, hy verächt Monkeur (had jy dat wel gedócht?)
De last die ik hem flus heb uit jouw naam gebrógt:

Hy meent dat ik 't heb uit myn duim gezoogen,
Daarom is myn verzoek alleen,
Dat jy 't hem zélf zégt, zie, dan weet hy 't van ons tweén.

RUFFINA *tégens Heerman*.
Kon ik u myn gemoed, niet klaar genoeg ontdekken,
En kunt ge myne min wel meer in twyffel trekken?

HEERMAN.
Mejuffer, 't geen dien Heer, my van u heeft gezcid,
Maakt my verwonderd, én vol van verlégenheid:
Ik twyffelde eerst; maar 'k heb nu een besluit genomen,
Al uw begeertens naa te komen.

Dit vonnis dat ik met onzekerheid verstond,
Wénschte ik al beevend ook te ontfangen uit uw' mond.

RUF-

RUFFINA.

Neen Heer, gy moet u van dit vonnis niet beklagen,
'k Dée door myn Voogd, u flus myn' meening overdraagen.

Myn wil is dat ge uw pligt betracht,
Daarom neem op myn woorden acht:
Ik zie twee mannen voor myn oogen,
De één heeft op myne ziel een groot vermoogen:
Want myn genégenheid wil dat ik hem verkies
Tót Bruidegom, én zonder tyd verlies.
Hier toe voelt zich myn' ziel geneegen;
En de ander heeft, voor al zyn' valsche schyn van deugd,
Nóch nooit als haat van my verkreegen.
Ik ben in 't byzyn van den éénen, heel verheugd,
Hy kan alleenlyk my bekooren:

Door hem te zien wordt myne vreugd hérbooren:
Indien ik leeven moest met de ander, 'k stierf van rouw.
Dit is genoeg betoond, wie dat my kan behaagen.

Hy, wien ik eeuwig min zal draagen,
Maak' alles vaardig tót de trouw,
Op dat ik eind'lyk word uit deeze dwang ontflagen.

STEILOOR.
Je zelt, in 't kort, in 't kort jou wénschen zien vervuld,
Myn lammetje, neem sléchts een weinig tyds geduld.

RUFFINA.
Ik spreek wat vry; maar 't is zo vér gekomen
Dat my zulks niet op 't kwaadst dient afgenomen.

STEILOOR.

RUFFINA.
Want ik verklaar de grond van myn gemoed,
Aan hem, dien ik bemin; 'k ontdék zulks zonder schroomen.

'k Weet dat hy zich vermaakt in zulk een zoet:
O ja, ik kan myn' vreugd', myn' liefde niet betoomen.

C 5

STEIL-

STEILOOR.

Myn zoete Tortelduif!

RUFFINA.

Nu dat ik vry aanschouw, myn' lieve Bruidegom!
Mishaagt u dit ook?

STEILOOR.

Och! hoe zel ik 't jou beloonen!

RUFFINA.

Dat hy dan zórg draag zyn' liefde my te toonen;
Opdat ik, in het kort,
Van zulk een haat'lyk mēfch ontfangen word.

STEILOOR.

Daar békje, kus myn' hand.

RUFFINA.

En dat voor al zyn' zuchten,
Hy myne trouw, * te deezer stond
Ontfange: want voor eenig trouwverbond
Met anderen, behoeft hy niet te duchten.

* Termyl
geeft zy
haar rechter-
hand aan
Heerman,
dieze kust.

STEILOOR.

Nou, nou myn neusje, nou, myn suikerpeertje, nou,
'k Beloof 'et jou, met bei men handen,
Je zelt niet heel lang watertanden.

Tégens Heerman.

Kyk, zie je 't wel, hoe trouw
Dat zy me hier heeft? Kyk, ik doe het haar niet zeggen.

HEERMAN.

Ik zie't. Men hoeft het my niet klaarder uit te leggen.

Ik heb Mejuffers zin verstaan.

Ik zal in 't kort, haar van dat haat'lyk mēfch ontfiaan.

RUFFINA.

Ja, die vervolging kan ik langer niet gedoogen.

STEILOOR, *tégens Heerman.*

Nou zie je 't zélver veur jou oogen.

HEER-

HEERMAN.

'k Zal haar gehoorzaam zyn, naar myn vermogen.

STEILOOR.

Och armen bloed!

RUFFINA.

Ontftél u daarom niet, myn Heer.

STEILOOR.

Gantsch niet; maar ik moet hem beklagen.

Dat kruis valt hem heel zwaar te draagen.

Jou haat is al te groot.

RUFFINA.

Beklaag hem niet te zeer.

Ik heb, om hem aldus te onthaalen, dubb'le réden.

Ik heb verdriets genoeg om hem geléden.

HEERMAN.

'k Beklaag my niet van zulk een haat,
Myn' wēfch is, u te zien in een geruster staat.

Hier toe zal ik myn zórg én vlyt, besteeden.

Vaar wel.

STEILOOR.

Het deert me dat het jou zo kwalyk gaat.

HEERMAN.

Mejufvrouw doet ons récht, myn hart is wel te vréden.

LEKKER.

De Duivel die bedacht nooit zulke listighéden!

VYFTIENDE TOONEEL.

STEILOOR, RUFFINA.

STEILOOR.

Myn Zoetert, schoon de tyd, dat ik je tót myn' vrouw,
Gelyk 't gezeid was, neemen zouw,
Gestéld was, over veertien dagen,
Laat zulks op mórgen zyn, is 't jouw behaagen.

RUF-

RUFFINA.

Op morgen?

STEILOOR.

Zacht, ik weet wat jou dus doet verslaan,
Je wénst, je wénst wél, dat zulks reeds was gedaan.
Jou schémpje, wees jy maar te vreên, het zal wel gaan.

RUFFINA.

Maar...

STEILOOR.

Laat ons binnen treên, én t'faamen
De kortste dag van onze trouw beraamen;
'k Moet nóg eens uitgaan, én 't wordt laat.

RUFFINA.

„O liefde! ô liefde, geef me raad,
„En uitkomst, in deez droeven staat!

Einde van het Twéde Bedryf.

DER-

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

In een kamer van Heermans buis.

HEERMAN *zynen dégen aandoende, én twé Pistooltjes in
zynen zak steekende,* LEKKER *slaapende.*

HEERMAN.
Hou Lekker! het wordt tyd dat wy onze aanslag waa-
gen.

LEKKER, *zich uit-rekkende.*
Och, hei! Wat aanslag Heer?

HEERMAN.
O luyard! is dat vraagen?
Is 't jou vergeeten hoe de zaaken zyn gestéld?
Ik zal Ruffina, ja, het géldt ook, wat het géldt,
Deez' nacht verlossen uit haar droeven kërker:
Want hoe dat Steiloor haar wil dwingen door geweld,
Myn' liefde is tót haar' hulp nóg stérker.

LEKKER.
Fiat, 't is goed; kom, laat ons die jaloerse Vent,
Bedriegen.

HEERMAN.
Maar ik vrees...

LEKKER.
Heer, laat dat yd'le vreezen.

HEERMAN.
Waar vrees je voor?
'k Vrees datze reeds in slaap zal weezen:
Wat middel om haar dan te spreken?

LEKKER.
Ik bekén 't,
Je bent afgryfelyk gaauw, dat je al die zwaarighéden,
Voor ar'bedénkt; maar weet je niet

Dat

Dat een' verliefde ziel, niet slaapen kan?

HEERMAN.

Met réden:

Want dat bevind ik aan my zélve nu.

LEKKER.

Ei ziet

Dit wérk eens aan! zou zy dan lichter slaapen

Als jy, myn Heer? zy is réchtschapen

Verliest, én, vat je 't? een verliefde Dóchter, ken

Haar zélf niet troosten.

HEERMAN.

Lustig, ben

Je nóch niet reed? maar zacht! wie komt hier binnen
loopen?

Hoe? stond de deur in 't voorhuis open?

LEKKER.

Ik weet het niet.

HEERMAN.

Wie is daar?

T W É D E T O O N E E L.

RUFFINA *gemaskert met een Sluyer om het hoofd,*

HEERMAN, LEKKER.

RUFFINA.

Ik,

Myn Heer.

HEERMAN.

Hoe gy? hoegy, Mejufvrouw? Ach! de schrik
Heeft my zo veel niet, als de vreugd, de spraak benómen.

Zyt gy uw wreede Voogd, zyn' boeijens dan ontkomen,

Myn' Engel? Mag my het geluk

Gebeuren dat ik u, ó, pronkbeeld aller vrouwen!

Om wien myn' ziel zo lang in druk

Geleefd heeft, eindelyk in vryheid mag aanschouwen?

RUF-

RUFFINA.

Ik ben verzékerd, dat myne eer

Hier veilig is, én op 't vertrouwen,

Dat gy myn' liefde in waard' zult houwen,

Kom ik hier vlugten; 'k geef me in uw bescherming,
Heer.

Zy gaat in eene leuning stoel zitten.

HEERMAN.

't Geluk kon nimmer my met meerder gunst bestralen.

Wat vreugd kon by deeze eer, die gy me toont, ooit
haalen,

O schoone! nu uw' komt my van de dood bevryd!

Ik leefde alleen om u, én ach! wie durfde 't denken

Dat my de min, dus onverwacht, zou schénken

Een schat die my wierdt door uw straffe Voogd benyd.

RUFFINA.

Ik zou de dood veel minder vreezen,

Als vrouw van Steiloor moeten weezen:

Dóch zo ik door myn stout bestaan,

Van zélver hier by u te komen, aan

Kwaâ spreekers stóf gaf, om...

HEERMAN.

Ei, laat ons daar van zwygen.

't Geen ik uit liefde deed, hebt gy uit nood gedaan;

Dit spyt me, én doet me schaamte in 't aanzigt krygen.

RUFFINA.

Ik moest me van zyn' dwang ontslaan,

De dag van mórgen deed me beeven.

HEERMAN.

Gy moogt op myne trouw, gerust én zéker gaan...

LEKKER *bem stillletjes by de mouw trekkende.*

„Je vreesde dat ze sliep daar éven!

HEERMAN.

En duizendmaal zou ik het leeven

Verliezen, eerder als u te begeeven:

Maar

Maar, ik bid u, zég my hoe dat gy 't ontkome zyt
En hier in huis kwamt?

RUFFINA.

'k Zal 't u zeggen op zyn tyd.

Dóch, zo gy wilt dat ik geruſt by u mag blyven,
Bezórg voor eerſt dat een Notaris, hier
Ons wéderzydfche Trouwverbintenis kom ſchryven.

LEKKER.

„Dit vryen gaat heel naar de zwier,
„Dit Blyfpél hoeft geen vyf bedryven!

HEERMAN.

Loop Lekker, loop eens met 'er haaft
By Monſieur... Monſieur... die hier naaft
De deur woont.

LEKKER.

Wie? by Dókter Nukken?

HEERMAN.

Wat Dókter? Rékel, hoe zal 't lukken?
By Monſieur...

LEKKER.

Wie?

HEERMAN.

Notaris...

LEKKER.

Ja,

Ik weet, Notaris Slik-op.

HEERMAN.

Ga.

LEKKER.

Maar Heer, hy heeft het podegra.

HEERMAN.

De tyd verloopt met praaten:

Je zult hem met gemak van acht'ren binnen laaten;

Dóch zórg voor alle dingen, dat

De voordeur aanſtonds in het nachtióót word geflooten.

LEK-

LEKKER

Ik heb jouw meenig wel gevat.
Het Muisje is in de val! O Poesje lik jouw pooten!

DERDE TOONEEL.

RUFFINA, HEERMAN.

RUFFINA.

Myn Heer, indien myn' Voogd, de ſtouthed had
My hier te zoeken?

HEERMAN.

Dan u ontbeeren.
Ik zou hem veel eêr doorſtooten,

RUFFINA.

Door uwe min, waarom ik zyne dwinglandy
Ontvlugt ben.

HEERMAN.

Ach! myn luſt, myn ziel, myn wélbehaagen!
Ik bid u, zég me in 't eind, hoe kwaamtge vry?

RUFFINA.

Dat heeft zich zéldſaam toegedraagen;
En 'k dénk vaſt, óf ik niet te veel heb durven waagen.

Terwyl dat Steiloor uit was, om
Al wat 'er tót de reis én 't huw'lyk was van nooden,
Gereed te maaken, ben ik met een ſtille trom,
Myn' kerker, én met één, myn' ſlaaverny ontvlooden;

Maar naauw'lyks was ik, uit myn druk,

Op ſtraat geraakt, óf, tót myn ongeluk,

Ontmoete ik hem: ik ſtond verlégen,

Als iemand die by ſchoon weêr, onderwégen
In 't oope veld, verrast wordt, van een harde régen:

Tót dat de Liefde in dien benauden ſtaat

My by kwam ſpringen, met deez' raad:

Hy gaf my in, dat ik myn' Dwing'land diets zou maaken,

D

Dat

DE LISTIGE VRYSTER,

Dat Willegond, myn zuster, nu
 Niet lang verleên, verliefd geworden was op u;
 Dat zy, om zéker tót haar oogwit te geraaken,
 Uw' liefde toetsen wou, op mynen naam,
 Waar toe zy deeze nacht, myn' kamer had verkooren,
 Als zynde daar toe bést bekwaam.
 Dit klonk myn Voogd, als óf het waar was, vreemd in
 de ooren,
 Hy gaf me een strafbevél, dat ik van stonden aan
 Myn Zuster uit myn' kamer zou doen gaan:
 'k Beloof 't hem; dóch met voorbedingen
 Dat hy, om mynent wil, in dit geval,
 Haar niet bestraffen, zien, veel min toespreeken zal.
 Dus kom ik, in haar' schyn, dien dans te ontspringen.

VIERDE TOONEEL.

LEKKER, HEERMAN, RUFFINA.

LEKKER.
Myn Heer, daar kwam ik nét van pas.

HEERMAN.

Wel, spreek, waar blyft dan de Notaris?

LEKKER.

Hy's reeds binneu.

't Was goed dat hy juist met zyn zwager bezig was
 Met kwater trooi. Ik moest een glaasje met hem ninnen.

HEERMAN.

Je maakt jou wat gemeen.

LEKKER.

Zyn klérk dat is myn vriend;

O! 'k heb Sieur Slik-op wel zo meenigmaal gediend.

Met myn eerwaarden naam te tékenen, in zaaken

Daar and'ren zwaarigheid in zouden maaken;

Maar kyk, hy stélt de lui weêr rykelyk te vreên.

HEER-

BLYSPÉL.

HEERMAN.

raag óf het hem belieft in dit vertrék te treên.

LEKKER.

Naar 't zeggen van den klérk, is Slik-op ook gebeên
 Van Steiloor...

HEERMAN.

Maar wie mag daar kloppen?

LEKKER.

O, Sint Féltén!

RUFFINA.

Och! 't is myn Voogd...

LEKKER.

Hier ryd de Droes op stéltén!

RUFFINA.

Die my gemist heeft! 't is zyn klóp, myn Heer; het hart
 Dat beeftme!

HEERMAN.

Ei, houw sléchts moed, 'k zie 't eind' van onze smart,
 Indien wy ééns gezind, onz' zaaken wel beleggen.
 Loop, Lekker, doe maar op, én is het Steiloor, laat
 Hem hier wat wachten.

LEKKER.

Wel ezaad.

VYFDE TOONEEL.

RUFFINA, HEERMAN.

RUFFINA.

Kom, gaan we, dat hy my niet ziet, 'k moet u iets
 zeggen

't Geheele wérk staat aan Notaris...

HEERMAN.

't Is myn Vriend,

Hy zal het doen, én heeft me in zwaarder zaak gediend.
 Maar, 'k hoor gerucht!

D 2

ZES-

DE LISTIGE VRYSTER
ZESDE TOONEEL.

LEKKER, GOEDAARD, STEILOOR.

A LEKKER, *tégens Goedaard.*
Ai Heer, ik bid u, kom maar binnen;
Myn Heer zal aanstonds by u komen, wacht
Een weinig, zo het u belieft.

ZEVENDE TOONEEL.

GOEDAARD, STEILOOR.
GOEDAARD.

Dus in den nacht
My op te klóppen, Freer! Wel wat meugt gy beginnen?
Zou Willegond hier zyn? Ei, ei, 'k geloof het niet.

STEILOOR.

Maar hoe onnoozel zel je kyken, als je 'er ziet!

GOEDAARD.

Hoe kan het moog'lyk zyn, daar ik haar van myn leeven,
Geen woord, noch réden, tót misnoeging heb gegeven;
Maar zélf in haare keur gestéld, om naar haar' zin,
En haar humeur, een man te mogen kiezen?

STEILOOR.

Ja, ja, dat is het zaakje, én zy heeft stíp hier in
Jouw raad gevólgd, ook zonder tyd verliezen.

O! al die strafheid die is kwaad!

Dit zeidje, ben ik niet bedroogen:

Door strafheid wordt een vrouw nooit tót heur pligt ge-
boogen:

't Mistrouwen, zórg, én wat de jaloezy verdicht,
De gréndels, traalie, slót, én diergelyke zaaken,
Die zullen nooit een' vrouw, óf dóchter, deugdzaam
maaken.

De eer, de eer alleen, houdt haar in heuren pligt.

Ver-

Vergeefs is al het sluiten?

Met wachters binnen, én van buiten;

Het allerzékérste is, in deeze staat,

Dat zich een man op de eer van zyne vrouw verlaat:
Myn zórg voor Willegond wist op deez' grond te bou-
wen.

Zy ga na't Bal, óf na den Schouwburg, daar ze 'er tyd
In eerelyk vermaak, met vreugd verslyt.

Maar mogt ik jou nou eens afvraagen in vertrouwen,
Wat voor een slach van Bal dat zy hier saamen houwen?
Zou jy niet lichtelyk gelooven dat ze, op 't Fransch,
Daar met hem danst den wolvedans?

GOEDAARD.

Monfreer, ik bid u laat dat sprecuwen, én dat sinaalen,
En wil my met éénevoudigheid,
Zoo als het wérk gelégen leit,
Met twé drie woorden, sléchts verhaalen.

STEILOOR.

Heb ik jou daatlyk niet gezéid
Hoe dat jou Willegond, op Heerman, lang verléden,
Verliefd was? én dat ze in den schyn
Van myn Ruffina, die hem héden
De zak gaf, met hem in gesprék wou treden
Tót mynent?

GOEDAARD.

Maar, Monfreer, hoe kan ze hier dan zyn?

STEILOOR.

Ik joeg haar wég. Hoe fraai heeft ze u daar uitgestreken!

GOEDAARD.

Maar, Freer....

STEILOOR,

Maar, Freer, ik zag dat zy hier binnen trad,
En dat ze een faalie om het hoofd geslaagen had;
Geloof je 't niet, zo kus men... knie.

GOEDAARD.

Spraak gy met haar?

STEILOOR.

Wel neen.

GOEDAARD.

Zo is 't nóch niet gebleeken

Dat zy het is.

STEILOOR.

Je zult het zien. Maar luister toe,
 En lét eens hoe dat ik geen ding ten halven doe.
 Zo haast ik zag dat zy hier binnen was gesloopen,
 (Want, zie, zy vondt, als of 't zo was bestéld,
 De veurdeur open.)

Ben ik ten eersten, stil, én zonder veel gewéld
 Te maaken, na den Schout geloopen;
 En 'k heb met eenen den Notaris hier... verzócht,
 Dat hy zich by der hand zou houwen,
 Om, zo de linker niet met Willegond wouw trouwen,
 Dat hy dan aanstonds na de boeijen wierd gebrógt.
 Zie, al dit wérk doe ik ter liefde van heur zuster,
 Die my zal trouwen; 't is jouw intrést ook dit maar
 Te hélpén vórdere, dan leeven wy geruster,
 En buiten opspraak: want ik loof niet dat gy haar
 Nóch dénkt te trouwen, Broertje, daar
 Ze een ander mint? dat waar te dwaas een onderwinden.

GOEDAARD.

Neen, die lafhartigheid zult gy nooit in my vinden;
 Vermits myn meening was, haar sléchts met haare wil
 Te trouwen, zal ik daar in 't minst niet over klaagen,
 Zo haar een ander kan behaagen
 Meer als ik doe; maar dat ze my...

STEILOOR.

Sus, sus, zwyg stil!

'k Hoor iemand.

ACHT-

ACHTSTE TOONEEL.

NOTARIS SLIK-OP, *én Klérken*, STEILOOR,
 GOEDAARD, LEKKER.

NOTARIS.

O! myn toon! ik ben uw' dienaar, Heeren.

STEILOOR.

Ho, Sinjeur Slik-op! schort'er ietwes aan het been?

NOTARIS.

Ja Sinjeur Steiloor, was't sléchts aan de toon alleen;
 Maar dan is 't in de knie, én dan...

STEILOOR.

Je moet het fineeren.

Ik viel hier flusjes op de stoep een blaauwe scheen,
 Maar 'k voel nóch weinig pyn.

LEKKER *binnen gaande, tégens den Notaris.*

Myn Heer, hier zyn wel stoelen.

NOTARIS.

Eer 't mórgen wordt zel jy je blaauwtje béter voelen.
 O my! men knie!

STEILOOR.

Hoor hier, daar is voor 't Flerefyn,
 Geen béter raad, als Rynsche wyn.

NOTARIS.

Ik dankje.

STEILOOR.

Maar hoe staan de zaaken?

Dewyl jy hier...

NOTARIS.

Oei, oei!

STEILOOR.

Voor ons gekomen zyt.

Hoe meent het de Galant, met 't Juffertje te maaken,
 Dat hy, met haare wil, zo fyntjes wist te schaaken?

D 4

No-

NOTARIS.

Ik dien myn' vrienden, met genegenheid, én vlyt;
En't wérk . . . Oei, oei, men voet! én 't wérk is zo gelégen,

Dat, zo gy't huuw'lyk dezireert,

Behoeft men geen gewéld, nóch dwang te pleegen:

Want de één én de ander is hier toe genégen.

Ik heb om uwent wil dit zo geménageert,

Dat Heerman dit kontráct bereids heeft onderschreeven.

GOEDAARD.

Maar is de Juffer? . . .

NOTARIS.

Die heeft ook haar woord gegeven,

En wil niet uit de kamer gaan,

Daar zy haar zélf heeft opgeslooten,

Voor dat gy beiden dit zult hebben toegestaan,

En onderteekend.

STEILOOR.

Broer, hoe zel jouw kiel nou stooten!

NÉGENDE TOONEEL.

HEERMAN, STEILOOR, GOEDAARD,

NOTARIS SLIK-OP, én Klérken.

HEERMAN.

Ja Heeren, niemand zal haar uit
Myn' handen krygen, voor dat ik van dit besluit
Verzékerd ben. Gy kent me, én volgens uw verwagting
Ziet gy dat ik myn pligt, uit vrye wil, én achting
Voor uw geslacht, voldoe. Keurt gy dit trouwverbond

Voor goed, zo moet gy dit kontráct, terstond,

Tot myn gerustheid, ondertékenen,

Of anders moogt gy reekenen

Dat ik, hoe dat het ga, in dit geval,

My eer, van lid tót lid, zal laten kerven,

Als dat ik haar, die ik bemin, verlaaten, zal.

STEIL-

STEILOOR *tégens Heerman.*

neen, neen, wy willen heur bezit jou niet doen dérvén.

tégens Goedaard.

De onnoz'le bloed! Je ziet dat hy niet béter weet

Of 't is Ruffina. Dit is wel aan hem besteed!

Ha, ha!

GOEDAARD, *tégens Heerman.*

Is 't Willegond?

STEILOOR.

Een vyg; 't is niet een beet

Broër; kaalje booke!

GOEDAARD.

Maar . . .

STEILOOR.

Maar, kunje dan niet zwygen?

GOEDAARD.

'k Wil weeten óf . . .

STEILOOR.

Zwyg stil; 'k zal hem wel binnen krygen.

De Droelikater, zwyg!

HEERMAN.

Het zy dan wie het zy,

Ruffina heeft myn trouw, ik heb de haare ontfangen,

En 'k vind geen réden aan uw kant, nóch tégens my,

Dat gy dit weigert, óf my hier toe hoeft te prangen.

GOEDAARD.

Het geen myn Heer daar zeit, Monfrees . . .

STEILOOR *tégens Goedaard.*

Zwyg stil, nóch eens, praat sléchts niet meer,

'k Zel jou 't geheim daar naa ontdekken,

Laat ons dit huuw'lyk sléchts voltrekken.

tégens Heerman.

Hoor, wy staan't beide toe, dat jy zult trouwen, met

De Juffer, die hier in jouw wooning

Verbórgen is.

D 5

No-

NOTARIS.

O ja, dat lydt ook geen verschooni

Die klauze is n t in dit kontrakt gez t;

Haar' naam alleenlyk is daar open in gebleeven,

Om dat ik haar niet heb gezien;

Maar als gy lieden dit zult hebben onderschreeven,

Zo kan ze u allen, z lf, hier van 't uitsluitfel geeven.

GOEDAARD.

Ik sta het toe, dat zulks maar daat'lyk mag geschi n.

STEILOOR.

Ik ook. O bloed! hoe wil ik straks aan 't lachhen ty n!

Kom teiken Broertje, kom.

GOEDAARD.

Die eer komt my niet toe:

O, gy zyt de oudste!

STEILOOR.

O, w g met al die farmenyen!

Kom, teiken, teiken maar. Wat benje sl cht?

GOEDAARD.

Maar hoe?

Gy spreekt van Willegond,  n hy spreekt van Ruffyntje.

STEILOOR.

Watdrommel scheelt het jou,  f 't Geertrui is,  f Tryntje.

Maar  f 't Ruffyntje was? ben jy niet wel te vr en

Dat hy ze trouwt?

GOEDAARD.

O ja.

STEILOOR.

Wel teiken dan sl chts heen,

'k Zal dan ook teikenen.

GOEDAARD.

Ik kan dit niet bevroeden!

Daar is 't.

HEERMAN.

Nu gy, myn Heer.

STEIL-

STEILOOR.

Dat's juist niet noodig.

HEERMAN.

Neen,

Gy moet ook teikenen.

STEILOOR.

O, jou onnooz'le bloeden!

Zie daar, zie daar, daar is 't. Ik lach me stom!

NOTARIS.

Wy komen illico we rom.

Oei, oei, men toon!

TIENDE TOONEEL.

GOEDAARD, STEILOOR.

M GOEDAARD.

Monfreer, hoe zal ik dit begrypen?

STEILOOR.

Hoor, jy hoeft jouw verstand daar over niet te slypen.

Ik z g 't is Willegond, in myn Ruffyntjes schyn,

'k Verz kertje, het kan geen ander zyn.

GOEDAARD.

Wel hoe! zou Heerman zulks niet weeten?

Dat waar te dom; nooit wierdt hy dus van my ver-
sleeten.

STEILOOR.

Hoor, dom,  f niet dom, 't is gewis;

Maar zie, daar komt ze met 'er meid, zie  f ze 't is.

 LFDE TOONEEL.

WILLEGOND, GOEDAARD, STEILOOR,
KATRYN.M WILLEGOND.
Myn Heer, 'k heb t' huis gehoord...

GOED-

GOEDAARD.

Moest gy my dus beloonen
O Willegond! én op deez' wyze uw afgunst toonen?
Heb ik, zo lang als gy by my gewoond hebt, uw
Geneegenheid getracht te dwingen, dat ge nu
Myn goedheid dus veracht? Heb ik niet honderd maalen

Betuigd, dat ik u in de trouw
Meestresse van uw keur, én vryheid laten zou?

En moest gy my met zulk een' munt betaalen?

Dit had ik nooit van u gedacht.

't Berouwt my niet dat 'k u zo zacht

Gehandeld heb; maar ik verdiende, naar myn oordeel,
Dit loon niet, voor myn' liefde én zórgen tót uw voor-
deel.

WILLEGOND.

Hoe! wat is dit, myn Heer? ik kwam

Hier, om dat ik in huis vernam

Dat my uw Broeder...

STEILOOR.

Ja, jouw Broeder...

WILLEGOND.

Gy moet weten,
Dat ik, nóch nu, nóch ooit, uw goed doen zal vergeeten.
Ja, niemand zal my ooit beletten u tót man

Te neemen; tót bewys hier van,
Op mórgen kunnen we, is't uw wil, ons huw'lyk sluiten.

GOEDAARD.

Wel, Freer, hoe komt dit met uw woorden over één?

STEILOOR.

Ei, laat my eens begaan. Kom jy nou eerst, van buiten,
Hier in dit huis?

WILLEGOND.

Wel ja

STEILOOR.

Ja, zég je? én ik zég neen.

WIL-

WILLEGOND.

Ik kom hier, wyl my kwam ter ooren
Dat gy na Heermans waart, én my van wanbehooren
eschuldigde. Ei, wie heeft die laster u verhaald?

STEILOOR.

Je hebt op 't Bal geweest met Heerman? wat je'er faamen
Gedanft hebt, is wel licht te raamen.

GOEDAARD.

Is dit zo fraai, Monfreer, dat gy dus sinaalt

En schémp't op Willegond haar leeven?

TWAALFDE én laatste TOONEEL.

NOTARIS SLIK-OP, *én Klérken*, RUFFINA,
HEERMAN, LEKKER, KATRYN, WIL-
LEGOND, GOEDAARD, STEILOOR,
Die, zo haast als by Ruffina ziet komen, én kén't,
onbeweeg'lyk, zonder spreeken, blyft staan.

NOTARIS.

Hier is de Juffer, die 't kontrakt heeft onderschreeven.

RUFFINA.

Myn Zuster, wil het my vergeven
Zo ik my van uw' naam gediend heb. Ach! gy weet
Hoe ik gepérfst wierd, door myn leed
En onvermydelyke plaagen.
Myn' groote drift wordt licht veroordeeld door uw'
deugd,

Wiens spoor ik vólg met groot behaagen;
Maar 't Lót onthaalt my met verdriet, én u met vreugd:
Dies drong de nood my, om deez' list te waagen.

tégens Steiloor.

Wat u belangt, myn Heer, ik zal
My niet ontschuldigen: want met my op te sluiten,
En straf te dwingen, gaaft gy me oorzaak dat ik buiten
Uw toestaan, u bevry voor grooter ongeval.

Het

Het schein wy waaren voor malkand'ren niet geboe.

Ook ben ik zulk een man niet waard.

De Hémel heeft me 'er een verkooren

Die my in weêrliefde, én in jaaren évenaart.

HEERMAN.

Voor my, myn Heer, al myn verlangen

Is dat ik haar mag van uw hand ontfangen;

'k Zal u verplicht zyn voor die gunst.

LEKKER.

Katryn, die trék is uit de kunst!

KATRYN.

Veel béter kon men zulk ien Steiloor niet betaalen.

WILLEGOND.

Ik weet niet, óf die trék veel pryzens kan behaalen;

Maar de al te hooge nood spreekt haar van laster vry.

GOEDAARD.

Monfreer, gy staat verstéld; maar als ik zie hoe gy

U zélf hebt in dit wérk gewikkeld,

Indien het einde uw ziel met wroeging prikkelt,

Dénk, dat hy die een misflag doet,

De straf ook zélf geduldig draagen moet.

Het slimste is...

STEILOOR, *na eenigen tyd gemymerd te hebben.*

Neen, 't verstand is my benomen!

'k Word dol! Is 't waar! óf zyn 't ook droomen?

Neen, 't kan in myn begrip niet komen!

Hoe! zulk eene óntrouw, zulk een schand!

Zulk een bedróg, als deez', deez' feeks daar heeft be-
dreeven,

Wierdt met geen pennen ooit beschreeven

In eenig land!

Die Toverhéks! ik had voor haar myn leeven

Wel opgezét; ja 'k had deez' hand,

Voor haar, eer dat ik slierf, wel in het vuur verbrand!

Eléndig zyn ze die haar op een vrouw verlaaten!

Ze

Ze zyn schynheilig, vol fenyn;

'n Nikker in de hél kan zo boosaardig zyn!

's béste is waardig als de pést te haaten,

Als zynde een geeffel van den man.

Ik haat, 'k verlaat, 'k vervloek haar dan,

'k wénfch dat ze alle veur den Duiker mogen vaaren!

LEKKER.

Heel goed!

GOEDAARD.

Hy zal wel haast bedaaren;

De tyd bréngt alle ding ten bésten,

NOTARIS.

Ik ga heên,

En blyf uw Dienaar. O, myn been!

HEERMAN.

Geen vreugde op aard' die myn geluk kan évenaaren!

Myn Engel gunme uw hand, én gaanwe al t'faam beneên.

RUFFINA.

Myn' hand alleen niet, maar myn liefde én trouw met
één.

LEKKER.

Dit 's 't loon voor die met dwang de vrysters kwellen.

En 't middel om 't verstand dier zotten te hêrstellen:

Want hoe men géld, óf liefde sluit,

Het een én 't ander moet 'er uit.

Einde van het Dêrde én laatste Bedryf.

1840

Received of the
Hon. Secy of the Navy
the sum of \$1000
for the purchase of
land for the
purpose of building
a fort on the
island of...

Wm. D. ...
of the ...
of the ...

Witness my hand
at the City of Washington
this 10th day of ...
1840

Wm. D. ...
Secretary of the Navy